

BIDRAG TILL KÄNNEDOM AV FINLANDS NATUR OCH FOLK
UTGIVNA AV FINSKA VETENSKAPS-SOCIETETEN
H. 123

**SUURIMMAT YRITYKSET
SUOMEN TEOLLISUUDESSA
1844-1975**

RIITTA HJERPPE

Liitetaulukot 3-15

Jäljennetty ja muunnettu sähköiseen muotoon
tekijän ystävällisellä suostumuksella
2010 Pauli Kruhse
<http://www.histdoc.net/>

HELSINKI 1979

Liitetaulukko 3. Suurimmat teollisuusyritykset 1844.

	Toimi- paikkojen lukumäärä	Työllisyys	Päätoimiala
1. Finlayson & Co. puuvillatehdas, Tampere	1	526	2
2. Fiskars ym. ruukit, om. J. von Julin, Pohja	9	313	3
3. Rokkalan lasitehdas, om. Keisarillinen kabinetti, Johannes	1	223	4
4. Littois-Klādes-Fabriks-Bolag (Littoisten verkatehdas), Lieto	1	133	2
5. Pyhän Annan ruukki, Tulemajoen saha, om. F. ja S. Gromow, Salmi	2	129	1
6. Jokioisten verkatehdas, vuokraaja ja osakas A. W. Wahren, Tammela	1	120	2
7. Billnäsän, Fagervikin ja Skogbyn ruukit, om. F. Hisinger, Pohja, Inkoo	3	114	3
8. Vanda Bruksbolag (Vantaan ruukki Oy), Helsingin pitäjä	2	97	3
9. Tampereen lumpupaperitehdas, om. J. C. Frenckell & Son, Tampere	2	93	4
10. Åbo Gamla Skeppsvarfsbolag (Turun vanha laivatelakka), Turku	1	76	3
11. Kellokosken, Oravaisten ja Kimon ruukit, Orisbergin kaivos, om. L. M. Björkenheim, Oravainen	4	73	3
12. Taalintehtaan ja Björkbodan ruukit, om. C. A. Ramsay, Kemiö	2	72	3
13. Teijon, Vihiniemen ja Kirjakkalan ruukit, om. V. Z. Brehmer, Perniö	3	59	3
14. Suotniemen fajanssitehdas, om. C. W. Löfström, Kaukolan kappeli (myöh. Käki-salmen mlk)	1	58	4
15. H. Borgströmin tupakkatehdas, Helsinki	1	56	4
16. G. O. Waseniuksen tupakkatehdas ja korttitehdas, Helsinki	2	54	4
17. Antskogin verkatehdas, vuokraaja J. W. Hülphers, Pohja	1	50	2
18. Ericsson & Cowien konepaja, Turku	1	43	3
19. Sillböle Bruksbolag (Sillbölen kaivosyhtiö), Helsingin pitäjä	1	42	3
20. Mustion ruukki, om. M. Linder, Karjaa	1	40	3
21. Jokioisten ja Högforsin ruukit, om. J. Brehmer, Tammela, Vihti	2	39	3
22. Kauttuan ja Leineperin ruukit, om. A. A. Falck, Eura, Ulvila	2	37	3

23. Leistilän ja Jäppilän lasitehtaat, om. J. Schultis, Uusikirkko	2	36	4
24. Granforsin ja Jungsundin paperitehtaat, Grönvikin lasitehdas, Granforsin fajanssitehdas, om. J. Grönbergin kuolinpesä, Mustasaari	4	35	4
25. Olhavan lasitehdas, om. J. A. Fellman, Ii	1	35	4
26. Pitkärannan Aleksandran kuparikaivos ja ruukki, om. H. Klee, Impilahti	1	32	3
27. Puhoksen, Utran, Kuurnan ja Wärtsilän sahat, om. tai vuokraaja N. L. Arppe, Tohmajärvi	4	32	1
28. Sumpulan ruukki, om. A. A. Fock, Rautu	1	30	3
29. Bergan lasitehdas, om. O. Sjöbergin kuolinpesä, Maalahti	1	28	4
30. Hackman & Co. (Enonkosken, Lohikosken ja Siikakosken sahat, Herttulan sikuritehdas ja köysitehdas), Viipuri	5	28	
Yhteensä 30 yritystä	62	2 703	
Yhteensä 2—3 yritystä	10—11	839—1 062	

Huom. toimialakoodi: 1 = puu- ja paperiteollisuus (lumpupaperi tehtaat on sisällytetty muuhun teollisuuteen 1844 ja 1860/62); 2 = tekstiili- ja vaatetusteollisuus; 3= kaivannais-, metalli- ja kulkuneuvoteollisuus; 4 =muu teollisuus.

Lähteet: VA. Vuorihallituksen arkisto. Vuorimestarin kertomus 1844. Dd 3; Manufaktur-Direktionens Årsberättelse för åren 1844 och 1845. Litt. A; Hanho, 1915 s. 177—197; Schybergson, 1973 Bilaga D2; Schybergson, 1974 c.

Liitetaulukko 4. Suurimmat teollisuusyritykset 1860/62.

	Toimi- paikkojen lukumäärä	Työllisyys	Päätoimiala
1. Finlayson & Co. Tampere	1	1 319	2
2. Pitkäranta-yhtiö, (kuparikaivos ja ruukki), Impilahti	1	981	3
3. Tammerfors Linne- och Jernmanufaktur Ab (Tampereen Pellava- ja Rauta-Tehdas Osake-Yhtiö), Tampere ¹	3	627	2
4. Forssa Ab (Forssa Oy), Tammela	2	611	2
5. Fiskarsin ruukki, konepaja, Hakaniemen konepaja ym. om. J. von Julinin perilliset, Pohja	13	592	3
6. Varkauden, Petäjälän ja Jyrkkälän ruukit, Varkauden, Vahtovan ja Siikälän sahat, Varkauden konepaja, om. Paul Wahl & Co, Leppävirta	7	329	3
7. Porin tulitikkutehdas, om. H. Oldenburg	1	252	4
8. Wärtsilän, Puhoksen, Läskelän ja Möhkön sahat, Wärtsilän ja Möhkön ruukit, om. N. L. Arppe ja Hallonbladin perikunta, Tohmajärvi	6	208	1
9. Kerman, Läsälän, Liunan ja Savikosen sahat, om. Rosenius & Seseman, Viipuri ..	4	185	1
10. Taalintehdas, om. W. Ramsay, Kemiö	2	168	3
11. Wasa Bomullsmannufaktur Ab (Vaasan Puuvillatehdas Oy), Vaasa	1	168	2
12. Enonkosken, Säynelän ja Utran sahat, om. Tichanoff & Perilliset, Viipuri	3	142	1
13. Åbo Jernmanufaktur Bolag (Turun rautamanufaktuuriyhtiö), Turku	1	141	3
14. Kuhakosken, Palokin ja Sorsakosken sahat, Herttualan sikuritehdas, om. Hackman & Co., Viipuri	4	135	1
15. Huutokosken ja Haapakosken ruukit, om. W. Putilov, Joroinen, Rantasalmi	2	135	3
16. Nuutajärven lasitehdas ja panimo, om. A. Törngren, Urjala	2	133	4
17. Tampereen paperi- ja tapettitehdas, om. J. Frenckell & Son, Tampere	3	131	4
18. Åbo Gamla Skeppsvarfsbolag (Turun vanha laivatelakka), Turku	1	117	3
19. Åbo Tricotfabrik (Turun Trikootehdas) om. A. af Björkstén, C. M. Armfelt ym. Turku	1	116	2

20. Högforsin konepaja, Jokioisten ruukki ja panimo, Kulonsuonmäen ja Rautniemen kaivokset, om. J. Brehmer, Tammela, Vihti	5	115	3
21. Kirjola-Havin saippua- ja kynttilätehdas ja panimo, om. A. Alfthan & Co, Viipuri	2	113	4
22. Fagervikin, Billnäsin ja Skogbyn ruukit, om. F. Hisinger, Pohja, Inkoo	3	112	3
23. John Barker & Co, Turku	1	104	2
24. Tampereen verkatehdas, ent. Jokioisten verkatehdas, om. A. J. Frietsch & Co. Tampere	1	103	2
25. Porin konepaja, om. K. J. Lönegren ym. Pori	1	98	3
26. Pyhän Annan ruukki, om. Aunuksen vuorihallinto, Salmi	1	92	3
27. Sinebrychoffin panimo, om. P. Sinebrychoff, Helsinki	1	92	4
28. Tervakosken paperitehdas, om. A. Wasenius & L. Borgström, Janakkala	1	90	4
29. Björkbodan ja Sunnanån ruukit, om. A. Ramsay, Kemiö	2	77	3
30. Orisbergin kaivos, Oravaisten masuuni, Kimon ruukki, om. L. M. R. Björkenheim, Oravainen	3	74	3
Yhteensä 30 yritystä	79	7 560	
Yhteensä 6—7 yritystä	27—28	4 459—4 711	

¹ Tampereen pellavatehdas om. A. Törngren ja Tampereen masuuni, om. G. A. Wasastjerna fuusioitiin 1861 Tampereen Pellava- ja Rautatehdas Oy:ksi, Schybergsonin (1974 a, s. 23) mukaan Wasastjerna oli osakkaana pellavatehtaassa sen perustamisesta vuodesta 1857. Toimialakoodi: 1 = puu- ja paperiteollisuus (1844 ja 1860/62 lumpupaperitehtaat sisällytetty muuhun teollisuuteen); 2 = tekstiili- ja vaatetusteollisuus; 3 = kaivannais-, metalli- ja kulkuneuvoteollisuus; 4 = muu teollisuus.

Lähteet: VA. Vuorihallituksen arkisto. Dd 4. Vuorimestarin kertomukset et. ja pohj. vuorimest. piiristä 1860—62; Ee 1. Yli-intendentille saapuneita kertomuksia 1860—62; VA. Manufaktuurijohtokunnan arkisto. Eb. Saapuneet tilastotiedot 1860—62; Manufaktur-Direktionens årsberättelser 1858—1865; Seuraavat henkikirjat 1860—62: Uudenmaan lääni, Helsinki (Hakaniemen konepaja), Raaseporin länt. kk. (Fiskars, Fagervik, Billnäs, Skogby), Raaseporin it. kk. (Högfors, Kulonsuonmäki, Rautniemi); Turun ja Porin lääni, Halikon kk. (Taalintehdas, Björkboda, Sunnanå), Ala-Satakunnan kk. (Porin konepaja); Hämeen lääni, Tampere (Tampereen masuuni, Tampereen Pellava- ja Rauta), Ala-Sääksmäen kk. (Jokioinen); Viipurin lääni, Salmen kk. (Pitkäranta, Pyhä Anna); Mikkelin lääni, Juvan kk. (Haapakoski, Huutokoski); Kuopion lääni, Rautalammin kk. (Paul Wahl & Co), Ilomantsin kk. (N. I. Arppe), Vaasan lääni, Korsholman kk. (Orisberg), Lapuan kk. (Oravainen, Kimo); Schybergson, 1973 Statistiska bilagor D2; Hoffman, 1978 (työpaperit).

Liitetaulukko 5. Suurimmat teollisuusyritykset 1890/91.

	Toimi- paikkojen lukumäärä	Työlli- syy	Tuotannon bruttoarvo, 1 000 vmk	Jalostus- arvo, 1 000 vmk	Käyttö- voima, hv	Päätoi- miala
1. Finlayson & Co, Tampere	3	2 143	6 330	3 662	2 296	2
2. Tampereen Pellava- ja Rautatehdas Oy, Tampere ..	6	1 604	4 615	3 304	1 438	2
3. E. Meyer & Co (ent. Pitkäranta), Impilahti	6	1 362	1 732	1 451	267	3
4. Forssa Ab, Tammela	3	1 290	4 491	2 976	1 419	2
5. Paul Wahl & Co, Varkaus—Kotka	7	894	2 552	1 518	1 065	1
6. A. Ahlström, Noormarkku	17	844	2 998	1 438	1 215	1
7. Wasa Bomullsmanufaktur Ab (Vaasan Puuvillateh- das Oy), Vaasa	1	784	3 293	2 299	668	2
8. Crichton & Co konepaja (ent. Ericsson & Cowie), Turku	1	671	1 927		60	3
9. W. Rosenlew & Co, Pori	2	667	3 316	716	130	1
10. Bröderna Åströms läderfabrik (Veljekset Åströmin nahkatehdas), Oulu	2	590	4 031	3 268	115	4
11. Kymmene Ab (Kymin Oy), Valkeala	1	461	1 418	680	1 300	1
12. N. L. Arppen perilliset, Tohmajärvi	3	453	1 464	..	510	3
13. Haapakosken ja Oravin ruukki, om. A. Neiglick, Rantasalmi	2	446	375		247	3
14. Hackman & Co, Viipuri	8	441	1 354	523	379	1
15. P. C. Rettig & Co:n tupakkatehdas, Turku	1	386	1 419	949	29	4
16. Fiskars Ab, Pohja	5	360	791	..	711	3
17. Helsingin laivatokka, om. O. Eklund, Helsinki	1	327	900	..	140	3
18. Porin konepaja, om. W. Rosenlew & Co, Pori	1	316	833	688	95	3
19. W. Gutzeit & Co, Kotka	3	313	921	305	43	1
20. Tampereen paperitehdas, om. J. E. Frenckell & Son, Tampere	1	302	1 338	723	640	1

21. Tervakoski Oy, Janakkala	1	301	962	616	497	1
22. Räfsö Ångsåg Ab (Reposaaren höyrysaha Oy), Pori	1	293	1 397	115	40	1
23. Arabia Ab, Helsinki	1	286	811	678	62	4
24. Ab Dalsbruk, Kemiö	1	285	1 050	..	600	3
25. Valtionrautateiden konepajat (VR), Helsinki	7	280	1 534	..	496	3
26. Ab Sinebrychoff, Helsinki	1	278	1 711	1 034	130	4
27. Borgströmin tupakkatehdas, Helsinki	1	277	1 336	593	37	4
28. William Ruth, Karhulan tehtaas, Kymi	4	274	872	474	928	1
29. Granit Ab, Helsinki	1	268	350	350	24	4
30. Walkiakoski Pappersbruk Ab, Sääksmäki	3	250	1 603	1 142	542	1
Yhteensä 30 yritystä	95	17 446	57 724	..	16 123	
Yhteensä 12 yritystä	52	11 763	38 167	..	10 483	

Toimialakoodi: 1 = puu- ja paperiteollisuus, 2 = tekstiili- ja vaatetusteollisuus; 3 = kaivannais-, metalli- ja kulkuneuvoteollisuus; 4 = muu teollisuus.

Lähde: VA. Teollisuushallituksen arkisto. Saapuneet tilastotiedot 1890—1891.

Liitetaulukko 6. Suurimmat teollisuusyritykset 1912/13.

	Toimi- paikkojen lukumäärä	Työlli- syys	Tuotannon bruttoarvo 1000 vmk	Jalostus- arvo, 1 000 vmk	Käyttö- voima, hv	Päätoi- miala
1. Finlayson & Co Oy, Tampere	2	2 223	11 272	6 572	5 667	2
2. A. Ahlström Oy, Noormarkku	17	2 129	10 624	3 856	4 117	1
3. Kymin Oy, Kuusankoski	13	1 956	22 795	11 502	17 155	1
4. Oy W. Gutzeit & Co, Kotka	8	1 881	16 766	9 275	4 500	1
5. Valtionrautateiden konepajat, Helsinki	9	1 846	6 158	4 729	1 473	3
6. Tampereen Pellava- ja Rauta-Teollisuus Oy, Tampere	6	1 494	7 437	4 787	8 856	2
7. Forssa Oy, Tammela	2	1 468	5 591	3 307	2 435	2
8. Ph. U. Strengberg & Co Ab, Pietarsaari	2	1 384	8 601	5 677	590	4
9. Halla Ab, Kymi	5	1 341	8 522	2 833	1 723	1
10. Aug. Eklöf Ab, Porvoo	10	1 332	6 384	2 130	1 415	1
11. Ab John Barker Oy, Turku	2	1 139	8 864	4 347	1 550	2
12. Hackman & Co, Viipuri	7	1 125	6 173	2 326	1 720	1
13. Oy H. Saastamoinen Ltd., Kuopio	5	1 052	1 886	1 255	2 963	1
14. Ab Tornator, Ruokolahti	8	1 022	7 323	3 775	4 960	1
15. Vaasan Puuvillatehdas Oy, Vaasa	3	1 010	5 566	2 349	1 876	2
16. W. Rosenlew & Co Ab, Pori	2	898	5 251	1 069	465	1
17. Karhula Oy, Kymi	6	865	3 850	(2 630)	(2 228)	1
18. Trävaruaktiebolaget Kemi, Kemi	2	836	4 868	1 539	915	1
19. Ab Kaukas Fabrik (Oy Kaukaan tehdas), Lappeenranta	5	769	4 433	2 612	1 705	1
20. F. Sergejeff, Saippua- ja tupakkatehdas, Viipuri	3	726	2 821	687	113	4
21. Dalsbruk Ab (Taalintehdas Oy), Dragsfjärd	4	723	4 781	2 468	2 435	3
22. De Förenade Yllefabrikerna Ab (Yhdistyneet Villa- tehtaat Oy), Hyvinkää ja Helsinki	2	700	4 144	1 273	575	2
23. Tampereen Puuvillateollisuus Oy, Tampere	2	669	4 707	1 771	1314	2

24. Porin Puuvillateollisuus Oy, Pori	1	657	6 165	4 853	1300	2
25. Ab Walkiakoski, Sääksmäki	4	644	8 902	5 171	3 999	1
26. Ab Wärtsilä Oy, Tohmajärvi	9	610	3 181	1 940	2 712	3
27. Ab Sandvikens skeppsdocka och mekaniska verkstad (Oy Hietalahden sulkutelakka ja konepaja), Helsinki	1	597	2 400	1 913	470	3
28. Kone- ja Siltarakennus Oy, Helsinki	1	588	3 750	2 104	485	3
29. Osakeyhtiö Granit, Hanko	1	554	1 277	1 277	200	4
30. Enso träsliperi (Enson puuhiomo Oy), Jääski	1	546	2 585	2 126	4 715	1
Yhteensä 30 yritystä	143	32 784	197 079	102 153	84 631	
Yhteensä 22 yritystä	123	27 919	164 112	80 998	69 436	

Toimialakoodi: 1 = puu- ja paperiteollisuus; 2 = tekstiili- ja vaatetusteollisuus; 3 = kaivannais-, metalli- ja kulkuneuvoteollisuus; 4 = muu teollisuus.

Lähde: Tilastokeskuksen arkisto. Teollisuustilastolomakkeet 1912 ja 1913; Karhulan tiedot on arvioitu Kotimaisen teollisuuden albumin II (1913, s. 54—62) ja suurten yritysten keskiarvojen perusteella (jal.arvo ja käyttövoima)

Liitetaulukko 7. Suurimmat teollisuusyritykset 1927.

	Toimi- paikkojen lukumäärä	Työlli- syys	Tuotannon bruttoarvo milj. vmk	Jalostus- arvo, milj. vmk	Käyttö- voima, hv	Päätoi- miala
1. Enso-Gutzeit Oy, Kotka	25	4 278	429.5	191.1	21 761	1
2. A. Ahlström Oy, Noormarkku	24	3 517	281.3	132.7	22 108	1
3. Valtionrautateiden konepajat, Helsinki	18	3 407	151.6	75.0	4 270	3
4. Finlayson & Co Ab, Tampere	2	2 907	135.1	73.4	2 027	2
5. Tampereen Pellava- ja Rauta-Teollisuus Oy, Tampere	9	2 604	102.6	56.9	10 797	2
6. Kymen Oy, Kuusankoski	19	2 547	404.0	206.5	22 820	1
7. W. Rosenlew & Co Ab, Pori	9	2 159	182.9	50.0	8 131	1
8. Ab Kemi Oy (ent. Trävaruaktiebolaget Kemi), Kemi	11	1 953	188.4	93.7	4 954	1
9. Oy Forssa Ab, Forssa	5	1 852	100.7	55.8	4 650	2
10. Ab Uleå Oy, Oulu	7	1 711	106.9	27.3	2 830	1
11. Ab Tornator Oy, Ruokolahti	10	1 539	92.9	37.2	6 900	1
12. Hackman & Co, Johannes	6	1 364	49.9	22.2	4 112	1
13. Kaukas Fabrik Ab, Lappeenranta	9	1 323	111.6	71.4	4 598	1
14. Porin Puuvilla Oy, Pori	1	1 201	61.5	34.9	2 121	2
15. Sörnäs Ab (Sörnäinen Oy), Helsinki	4	1 169	103.9	32.9	2 922	1
16. Oy Rauma-Wood Ltd, Rauma	6	1 163	112.9	50.4	2 419	1
17. Helsingin kaupungin teollisuuslaitokset	8	1 147	102.2	92.7	23 636	4
18. Aug. Eklöf Ab, Porvoo	7	1 141	80.1	30.7	5 205	1
19. Diesen Wood Co Ab, Impilahti	5	1 141	95.8	56.0	4 084	1
20. Halla Oy, Kymi	8	1 140	109.2	48.8	2 147	1
21. Yhdistyneet Villatehtaat Oy, Helsinki—Hyvinkää . .	1	1 130	55.4	26.3	1 591	2
22. Karhula Oy, Kymi	7	1 118	72.0	61.7	9 523	4
23. Paraisten Kalkki Oy, Parainen	9	1 065	156.2	122.9	6 913	4
24. Kone- ja Silta Oy, Helsinki	1	1 064	63.3	38.8	3 414	3
25. Tampereen Puuvillateollisuus Oy, Tampere	1	1 052	38.7	32.0	2 257	2

26.	Vaasan Puuvilla Oy, Vaasa	2	1 044	51.7	31.4	2 740	2
27.	John Barker Oy, Turku	2	986	44.6	27.5	2 274	2
28.	Läskelä Oy, Sortavalan mlk.	8	983	70.2	22.4	12 276	1
29.	Yhtyneet Paperitehtaat Oy, Myllykoski	21	951	108.5	33.3	12 866	1
30.	Ab Ph. U. Strengberg & Co Oy, Pietarsaari	3	924	90.8	32.8	282	4
	Yhteensä 30 yritystä	248	49 580	3 754.2	1 868.8	220 490	
	Yhteensä 28 yritystä	224	47 705	3 554.9	1 802.7	207 342	

Toimialakoodi: 1 = puu- ja paperiteollisuus; 2 = tekstiili- ja vaatetusteollisuus; 3 = kaivannais-, metalli- ja kulkuneuvoteollisuus; 4 = muu teollisuus.

Lähde: Tilastokeskuksen arkisto. Teollisuustilaston yleislomakkeet vuodelta 1927.

Liitetaulukko 8. Suurimmat teollisuusyritykset 1938.

	Toimi- paikkojen lukumäärä	Työlli- syyss	Tuotannon bruttoarvo milj. vmk	Jalostus- arvo, milj. vmk	Käyttö- voima, hv	Päätoi- miala
1. Wärtsilä-Yhtymä Oy, Wärtsilä	16	5 938	505.5	254.1	17 332	3
2. Enso-Gutzeit Oy, Kotka	31	4 702	768.9	363.7	57 002	1
3. Finlayson-Forssa Oy, Tampere	4	4 498	226.0	138.9	13 833	2
4. Tampereen Pellava- ja Rautateollisuus Oy, Tampere	9	4 410	366.9	171.0	56 532	2
5. A. Ahlström Oy, Noormarkku	20	3 797	470.3	172.7	51 238	1
6. Kymin Oy, Kuusankoski	22	3 697	839.3	339.6	85 156	1
7. Valtionrautateiden konepajat, Helsinki	16	3 397	190.6	86.0	8 403	3
8. W. Rosenlew & Co Ab, Pori	14	3 229	380.9	136.7	23 215	1
9. Oy Wilh. Schauman Ab, Jyväskylä	10	2 337	110.0	42.9	5 070	1
10. Suomen Gummitehdas Oy, Nokia	3	2 163	181.6	84.0	7 328	4
11. Porin Puuvilla Oy, Pori	1	2 143	113.8	63.5	6 083	2
12. Oy Suomen Trikootehdas Ab, Tampere	2	2 096	124.9	67.0	1 638	2
13. Ab Tornator Oy, Ruokolampi	12	1 993	306.4	159.1	36 724	1
14. Yhdistyneet Villatehtaat Oy, Helsinki—Hyvinkää ..	2	1 932	115.5	46.8	2 626	2
15. Yhtyneet Paperitehtaat Oy, Myllykoski	25	1 883	458.8	132.3	76 097	1
16. Ab Kaukas Fabrik, Lappeenranta	9	1 867	235.7	132.0	14 036	1
17. Oy Arabia Ab, Helsinki	1	1 824	90.9	67.8	1 654	4
18. SOK:n teollisuuslaitokset, Helsinki*	23	1 782	281.3	70.2	3 530	4
19. Karhula Oy, Kymi	10	1 661	159.0	88.6	21 788	4
20. Paraisten Kalkkivuori Oy, Parainen	10	1 593	233.7	188.0	17 207	4
21. Vaasan Puuvilla Oy, Vaasa	1	1 463	67.3	37.0	3 335	2
22. Ab Kemi Oy, Kemi	6	1 433	277.0	73.8	14 799	1
23. Hackman & Co, Johannes	8	1 317	129.2	47.4	8 743	i
24. Rauma Oy, Rauma	5	1 079	166.4	58.6	8 232	1
25. Suomen Sokeri Oy, Helsinki	5	1 067	420.2	132.4	3 441	4

26. OTK:n teollisuuslaitokset, Helsinki*	14	1 014	217.8	40.6	1 814	4
27. Oy Strömberg Ab, Helsinki	1	1 006	79.7	60.5	2 100	3
28. Ab John Barker Oy, Turku	2	1 000	83.1	66.3	2 099	2
29. Oulu Oy, Oulu	2	996	167.3	55.4	16 896	1
30. Oy Vuoksenniska Ab, Ruokolahdi	3	979	146.6	98.1	6 611	3
31. Veitsiluoto Oy, Kemi	4	975	168.9	37.5	6 602	1
32. Helsingin kaupungin teollisuuslaitokset, Helsinki . .	6	951	107.1	79.4	4 557	4
33. Klingendahl Oy, Tampere	1	950	59.3	28.4	1 379	2
34. Aug. Eklöf Ab, Porvoo	6	938	91.9	14.3	6 582	1
Yhteensä 30 yritystä	287	68 296	7 914.6	3 475.0	574 562	
Yhteensä 34 yritystä	304	72 110	8 341.8	3 634.6	593 682	

SOK = Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r.l.

OTK = Osuustukkukauppa r.l.

Toimialakoodi: 1 = puu- ja paperiteollisuus; 2 = tekstiili- ja vaatetusteollisuus; 3 = kaivannais-, metalli- ja kulkuneuvoteollisuus; 4 = muu teollisuus.

Lähde: Tilastokeskuksen arkisto. Teollisuustilaston yleislomakkeet vuodelta 1938.

Liitetaulukko 9. Suurimmat teollisuusyritykset 1949.

	Toimi- paikkojen lukumäärä	Työlli- syy	Tuotannon bruttoarvo milj. vmk	Jalostus- arvo, milj. vmk	Käyttö- voima, hv	Päätoi- miala
1. Wärtsilä-Yhtymä Oy, Wärtsilä	20	11 367	7 720	4 438	41 903	3
2. Valtion metalli tehtaot (myöh. Valmet Oy), Helsinki	14	8 445	4 978	2 952	30 480	3
3. A. Ahlström Oy, Noormarkku	49	8 112	8 292	4 544	86 314	1
4. Enso-Gutzeit Oy, Helsinki	47	6 828	7 990	3 740	79 006	1
5. Valtionrautateiden konepajat, Helsinki	38	5 393	2 710	1 387	10 253	3
6. Kymen Oy, Kuusankoski	46	5 370	7 782	3 989	87 490	1
7. Tampereen Pellava- ja Rautateollisuus Oy, Tampere	20	5 128	6 208	3 054	65 882	2
8. Oy Finlayson-Forssa Ab, Tampere	8	4 108	1 915	1 237	15 752	2
9. Oy Strömberg Ab, Helsinki	3	4 015	3 164	2 001	9 752	3
10. W. Rosenlew & Co Ab, Pori	17	3 654	3 751	1 489	27 874	1
11. Rauma-Raaha Oy, Rauma	24	3 524	3 934	1 842	29 059	1
12. Yhtyneet Paperitehtaot Oy, Myllykoski	42	3 523	5 995	2 391	95 703	1
13. Kaukaan Tehdas Oy, Lauritsala	17	2 748	2 621	1 378	17 867	1
14. Helsingin kaupungin teollisuuslaitokset, Helsinki	13	2 683	1 354	1 043	10 698	4
15. Outokumpu Oy, Outokumpu	18	2 613	9 267	1 904	31 974	3
16. Suomen Gummitehdas Oy, Helsinki	3	2 605	1 878	1 128	10 749	4
17. Oy Vuoksenniska Ab, Imatra	9	2 484	3 712	1 369	60 017	3
18. Oy Wilh. Schauman Ab, Jyväskylä	12	2 408	1 761	981	7 640	1
19. Paraisten Kalkkivuori Oy, Parainen	20	2 330	3 038	2 236	26 500	4
20. Oy Suomen Trikoo Ab, Tampere	5	2 308	1 610	751	2 464	2
21. G. A. Serlachius Oy, Mänttä	22	2 144	2 956	1 418	24 484	1
22. Porin Puuvilla Oy, Pori	2	2 036	1 065	644	6 196	2
23. Ab Kemi Oy, Kemi	11	1 940	2 075	626	16 644	1
24. Turun Verkatehdas Oy, Turku	1	1 739	1 100	575	2 374	2
25. SOK:n teollisuuslaitokset, Helsinki	29	1 695	3 650	910	6 836	4

26.	Oulu Oy, Oulu		1 681	1 972	639	19 725	1
27.	Barker-Littoinen Oy, Turku	4	1 610	1 069	573	3 541	2
28.	Yhdistyneet Villatehtaat Oy, Helsinki—Hyvinkää	4	1 601	1 362	674	3 872	2
29.	Lohjan Kalkkitehdas Oy, Virkkala	17	1 572	1 428	1 073	20 169	4
30.	Aug. Eklöf Ab, Porvoo	12	1 566	1 144	523	8 691	1
31.	Aaltosen Kenkätehdas Oy, Tampere	7	1 527	1 197	552	2 421	4
32.	Veitsiluoto Oy, Kemi	8	1 494	1 511	664	7 865	1
33.	OTK:n teollisuuslaitokset, Helsinki	20	1 374	2 786	563	3 641	4
34.	Säteri Oy, Valkeakoski	3	1 313	1 350	921	4 269	2
35.	Hämeenlinnan Verkatehdas Oy, Hämeenlinna	2	1 311	746	503	1 742	2
36.	Lokomo Oy, Tampere	2	1 295	1 031	776	6 052	3
37.	Huhtamäki-Yhtymä Oy, Turku	8	1 183	1 564	802	1 784	4
38.	Oy Karl Fazer Ab, Helsinki	2	1 128	1 176	424	1 394	4
39.	Suomen Kaapelitehdas Oy, Helsinki	2	1 074	2 186	720	5 817	3
40.	Vaasan Puuvilla Oy, Vaasa	2	1 054	573	340	5 030	2
41.	Kajaani Oy, Kajaani	15	1 041	1 733	859	14 046	1
42.	Rikkihappo- ja Superfosfaattitehtaat Oy, Helsinki	17	1 026	1 837	761	5 561	4
43.	Oy Tilgman Ab, Helsinki	4	1 023	439	283	732	4
44.	Heinolan Faneritehdas — Zachariassen & Co, Heinola	6	1 020	703	348	4 084	1
45.	Klingendahl Oy, Tampere	2	993	590	338	1 661	2
	Yhteensä 30 yritystä	535	107 230	107 501	51 509	85 9908	
	Yhteensä 45 yritystä	635	125 086	126 933	60 363	926 008	

Toimialakoodi: 1 = puu- ja paperiteollisuus; 2 = tekstiili- ja vaatetusteollisuus; 3 = kaivannais-, metalli- ja kulkuneuvoteollisuus, 4 = muu teollisuus.

Lähde: Tilastokeskuksen arkisto. Teollisuustilaston yleislomakkeet vuodelta 1949.

Liitetaulukko 10. Suurimmat teollisuusyritykset 1964.

	Palkansaajia (teolliset)	Päätoimiala
1. Wärtsilä-Yhtymä Oy, Wärtsilä	12 503	3
2. Enso-Gutzeit Oy, Imatra	11 073	1
3. A. Ahlström Oy, Helsinki	10 316	1
4. Valmet Oy, Helsinki	8 345	3
5. Kymin Oy, Kuusankoski	8 213	1
6. Rauma-Repola Oy, Helsinki	8 199	1
7. Oy Tampella Ab, Tampere	6 706	1
8. Yhtyneet Paperitehtaat Oy, Valkeakoski	5 576	1
9. Oy Strömberg Ab, Helsinki	5 330	3
10. Outokumpu Oy, Outokumpu	5 269	3
11. Oy Wilh. Schauman Ab, Helsinki	4 764	3
12. Oy G. A. Serlachius Ab, Mänttä	4 337	1
13. Paraisten Kalkkivuori Oy, Parainen	4 251	4
14. Oy Fiskars Ab, Pohja	4 234	3
15. Oy Finlayson-Forssa Ab, Tampere	4 212	2
16. W. Rosenlew & Co Ab, Pori	3 950	1
17. SOK:n teollisuuslaitokset, Helsinki	3 909	4
18. Valtionrautateiden teollisuuslaitokset, Helsinki	3 909	3
19. Villayhtymä Oy, Helsinki	3 702	2
20. Suomen Kumitehdas Oy, Helsinki	3 331	4
21. Oy Vuoksenniska Ab, Imatra	2 971	3
22. Suomen Kaapelitehdas Oy, Helsinki	2 917	3
23. Oy Suomen Trikoo Ab, Tampere	2 663	2
24. Kemi Oy, Kemi	2 656	1
25. Oulu Oy, Oulu	2 586	1
26. Veitsiluoto Oy, Kemi	2 552	1
27. Lohjan Kalkkitehdas Oy, Lohjan kunta	2 552	4
28. Oy Kaukas Ab, Lappeenranta	2 331	1
29. Upo Oy, Lahti	2 316	3

30. Helsingin kaupungin teollisuuslaitokset, Helsinki	2 287	4
31. Rikkihappo Oy, Helsinki	2 219	4
32. Lokomo Oy, Tampere	2 211	3
33. Imatran Voima Oy, Helsinki	2 145	4
34. OTK:n teollisuuslaitokset, Helsinki	2 077	4
35. Porin Puuvilla Oy, Pori	2 015	2
36. Kajaani Oy, Kajaani	1 915	1
37. Sanoma Oy, Helsinki	1 895	4
38. Huhtamäki-Yhtymä Oy, Turku	1 873	4
39. Aaltosen Kenkätehdas Oy, Tampere	1 697	4
40. Kone Oy, Helsinki	1 682	3
41. Säteri Oy, Valkeakoski	1 531	2
42. Oy Nokia Ab, Nokia	1 478	1
43. Hackman & Co, Helsinki	1 439	1
44. Askon Tehtaat Oy, Lahti	1 350	1
45. Oy Karl Fazer Ab, Helsinki	1 338	4
46. Myllykosken Paperitehdas Oy, Myllykoski	1 332	1
47. Vaasan Höyrymylly Oy, Vaasa	1 278	4
48. Metsäliiton Selluloosa Oy, Äänekoski	1 256	1
49. Tervakoski Oy, Janakkala	1 233	1
50. Barker-Littoinen Oy, Turku	1 163	2
51. Suomen Sokeri Oy, Helsinki	1 138	4
52. Sunila Oy, Kotka	1 131	1
53. Heinolan Faneritehdas — Zachariassen & Co, Heinola	1 080	1
54. Oy Uusi Suomi/ Suomalaisen kirjall. Kirjapaino Oy, Helsinki	1 061	4
55. Oy Kyrö Ab, Hämeenkyrö	1 055	1
56. Werner Söderström Oy, Porvoo.....	988	4
Yhteensä 30 yritystä	147 960	
Yhteensä 56 yritystä	187 540	

Toimialakoodi: 1 = puu- ja paperiteollisuus; 2 = tekstiili- ja vaatetusteollisuus; 3 = kaivannais-, metalli- ja kulkuneuvoteollisuus; 4 = muu teollisuus.

Lähteet: Teollinen Suomi 1968, s. 49—51; Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja 1966, s. 184—187; OTK puhelimitse 17. 3. 1978, SOK puhelimitse 17. 3. 1978, VR puhelimitse 17. 3. 1978.

Liitetaulukko 11. Suurimmat teollisuusyritykset 1975.

	Työllisyys	Liikevaihto, milj. mk	Päätoimiala
1. Enso-Gutzeit Oy, Imatra	16 349	1 832	1
2. Rauma-Repola Oy, Helsinki	16 043	1 716	1
3. Oy Wärtsilä Ab, Wärtsilä	15 975	1 659	3
4. Valmet Oy, Helsinki	13 689	1 101	3
5. Oy Nokia Ab, Helsinki	13 233	1 655	4
6. A. Ahlström Oy, Helsinki	11 692	1 237	1
7. Outokumpu Oy, Outokumpu	10 032	886	3
8. Oy Tampella Ab, Tampere	8 598	923	1
9. Kemira Oy, Helsinki	8 190	1 584	4
10. Kymin Oy, Helsinki	8 116	1 041	1
11. Yhtyneet Paperitehtaat Oy, Valkeakoski	8 075	1 095	1
12. Oy Strömberg Ab, Helsinki	7 387	663	3
13. G. A. Serlachius Oy, Mänttä	6 663	968	1
14. Oy Wilh. Schauman Ab, Helsinki	6 292	531	1
15. Oy Finlayson Ab, Tampere	5 850	379	2
16. SOK:n teollisuuslaitokset, Helsinki	5 800	604	4
17. Rautaruukki Oy, Helsinki	5 562	833	3
18. Paraisten Kalkki Oy, Parainen	5 527	659	4
19. Oy W. Rosenlew Ab, Pori	5 026	543	1
20. Metsäliiton Teollisuus Oy, Helsinki	4 233	578	1
21. Kajaani Oy, Kajaani	4 128	391	1
22. Veitsiluoto Oy, Kemi	4 144	616	1
23. Huhtamäki Oy, Turku	3 731	501	4
24. Imatran Voima Osakeyhtiö, Helsinki	3 729	1 247	4
25. Asko Oy, Lahti	3 646	274	1
26. Oy Lohja Ab, Lohjan kunta	3 521	470	4
27. Valtionrautateiden konepajat ym., Helsinki	3 749	..	3

28. Oy Fiskars Ab, Pohja	3 444	329	3
29. OTK:n teollisuuslaitokset, Helsinki	3 312	766	4
30. Upo Oy, Lahti	3 306	305	3
31. Neste Oy, Helsinki	3 206	3 886	4
32. Valtion Polttoainekeskus, Jyväskylä	3 097	151	4
33. Oy Kaukas Ab, Lappeenranta	3 015	390	1
34. Ovako Oy, Helsinki	2 967	507	3
35. Kone Oy, Helsinki	2 866	346	3
36. Oy Karl Fazer Ab, Helsinki	2 792	292	4
37. Orion-Yhtymä Oy, Helsinki	2 696	282	4
38. Kemi Oy, Kemi	2 568	379	1
39. Oy Suomen Trikoo Ab, Tampere	2 549	157	2
40. Oulu Oy, Oulu	2 534	389	1
41. Salora-Yhtymä, Salo	2 500	389	3
42. Sanoma Oy, Helsinki	2 390	265	4
43. Karjakunta, Helsinki	2 165	429	4
44. Hackman Oy, Helsinki	2 001	156	1
45. Lassila & Tikanoja Oy, Helsinki	1 890	129	2
46. Valio Meijereiden Keskusosuusliikkeen teollisuuslaitokset, Helsinki ..	1 888		4
47. Oy Suomen Autoteollisuus Ab, Helsinki	1 863	272	3
48. Vaasan Höyrymylly Oy, Vaasa	1 835	442	4
49. Helsingin kaupungin teollisuuslaitokset,* Helsinki	1 726	424	4
50. Hyvillä Oy, Hyvinkää	1 681	118	2
Yhteensä 30 yritystä	219 042		
Yhteensä 50 yritystä	267 271		

* koskee vuotta 1974, tuotannon bruttoarvo, ei liikevaihto.

Toimialakoodi: 1 = puu- ja paperiteollisuus; 2 = tekstiili- ja vaateusteollisuus; 3 = kaivannais-, metalli- ja kulkuneuvoteollisuus; 4 = muu teollisuus.

Lähteet: "Sata suurinta laman puristuksessa 1975". Helsingin Sanomat 1. 6. 1976. Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja 1976, s. 133. VR ja Valio puhelimitse 17. 3. 1978.